

II. DÜNYA SAVAŞINDA JAPONYA 'NIN UYGULADIĞI ASYA KATLİAMLARI

Aoezan NAJMULDEEN¹

ÖZET

Altı yıl süren II. Dünya Savaşı (1939-1945), insanlık tarihinin en kanlı savaşlarından biri olmuştur. Kesin sayı bilinmemekle birlikte, 55 milyon insanın bu savaşta öldüğü tahmin edilmektedir. Ölen insanlardan 10 milyondan fazlası Çinlidir. II. Dünya Savaşı'ndan bahsedilince genellikle insanların aklına Avrupa'da yaşanan, Hitler ve Holokost (Yahudi Soykırımı) olayları gelmektedir. Fakat çoğu insan siyasi Asya kıtasında yaşanan Sook Ching Operasyonu gibi Çinlilerin uğradığı soykırımlar hakkında bilgi sahibi değildir. Hâlbuki bu olaylar II. Dünya Savaşı'nın en acı olaylarından. Asya'da meydana gelen katliamların üzerinin örtülmesi ve Avrupa'daki olayların büyütülerek Yahudilerin II. Dünya Savaşı'nın mazlumları olarak gösterilmesi, savaştan sonra ABD ve Japonya arasında yapılan anlaşmadan kaynaklanmaktadır. Oysaki Japonya'nın Asya'da yaptığı işgal ve saldırılar Almanya'nın Avrupa'da yaptığı işgal ve saldırılardan daha küçük değildir. Özellikle Japonya'nın Asya'daki her saldırısında Çinliler ilk hedef olmuşlardır. Bu çalışmada, döneme ait kaynaklar taranarak Büyük Japon İmparatorluğu'ndan bahsedilerek Japonya'nın genelde Asyalılara, özelde ise Çinlilere yaptığı saldırılar ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Büyük Japon İmparatorluğu, Hirohito, Sook Ching Operasyonu, Ölüm Yürüyüşü, II. Dünya Savaşı, 731. Birim

ASIAN MASSACLES APPLIED BY JAPAN IN THE WORLD WAR

ABSTRACT

World War II (1939-1945), which lasted for six years, was one of the bloodiest wars in human history. Although the exact number is unknown, it was estimated that 55 million people died in this war. More than 10 million of the people who died are Chinese. When talking about the Second World War, people usually think of Hitler and the Holocaust (Jewish Genocide) events in Europe. However, most people are not familiar with the genocide of the Chinese, such as Operation Sook Ching on the political Asian continent. However, these events are among the most painful events of the Second World War. Covering the events that took place in Asia, and growing the events in Europe, and displaying Jews as the oppressed of the World War II, is due to the agreement between the USA and Japan after the war. However, the invasions and attacks carried out by Japan in Asia are not smaller than Germany's invasions and attacks in Europe. The Chinese became the first target, especially in every attack of Japan in Asia. In this study, the attacks of Japan on Asians and Chinese in particular are discussed by mentioning the great Japanese Empire.

Keywords: Great Japanese Empire, Hirohito, Operation Sook Ching, Death March, World War II, 731st Unit.

¹ Yıldırım Beyazıt Üniversitesi SBE Yüksek Lisans Öğrencisi, awezesubhdem@yahoo.com

GİRİŞ

İnsanlığa karşı suçlar kavramı, uluslararası hukuk metinlerine II. Dünya Savaşı sonrası girmiş ve gelişimini halen sürdürmekte olan bir kavramdır. II. Dünya Savaşı'ndan günümüze kadar uluslararası alanda, insanlığa karşı suçlar ile ilgili pek çok çalışma yapılmış ve kavramın belirginleşmesini sağlayan pek çok sözleşme imzalanmıştır. Ulusal ve uluslararası alanda yaşanan gelişmeler, bu kavramın içeriğinin giderek daha belirginleşmesine ve ortak bir tanıma ulaşma yönünde ilerlemelerin sağlanmasına katkıda bulunmuştur. Savaş suçları ve soykırımın aksine insanlığa karşı suçların uluslararası bir belgede yer alması uzun zaman almıştır. İnsanlığa karşı suçlar hukuku öncelikle uluslararası teamül hukukunun gelişimiyle paralel olarak gelişimini sürdürmüştür (Çakar, 2012, s. 175).

II. Dünya Savaşı'ndan sonraki en büyük ölümcül çatışmalardan biri 1998'de Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde yaklaşık 4 milyon insanın ölümüyle sonuçlanan ve savaş suçu olarak kayda geçen aynı zamanda Uluslararası Ceza Mahkemesinde sorumluların yargılandığı en önemli hadisedir. Yine Sudan-Darfur'da yaşanan hadiselerde yaklaşık yüzbin insanın ölümü, Burundi'de yaşanan olaylar ile Bosna-Hersek'teki katliamlar savaş suçu olarak tarihe geçen ve hafızalarda yer alan en dramatik savaş suçu örnekleridir.

İnsanlığa karşı suçlar ile savaş suçu kabul edilen fiiller özellikle Nürnberg ve Tokyo yargılamalarından sonra, BM'nin insanlık aleyhine suçlar, katliamlar, soykırım suçu ve önlenmesine ilişkin sözleşme oluşturma sürecinde 1946'dan 1948'e kadar iki yıllık bir süreci oluşturmuştur. Soykırım suçunun yer aldığı ilk hukuki belge, milletlerarası barış ve güvenliği koruma, savaşı önleme amacı ile II. Dünya savaşı ardından yeni kurulan BM'nin, New York, Lake Success'te toplanan Genel Kurulu'nun 23 Ekim-15 Aralık 1946 tarihleri arasında yapılan ilk oturumunun, ikinci bölümünde kabul edilen, 11 Aralık 1946 tarih ve 96(I) sayılı karar olmuştur." Kararda, soykırım, uluslararası hukuka göre suç sayılmış ve cezalandırılmasının da uluslararası bir mesele olduğu ifade edilmiştir (Hamzayeva, 2013, s. 37).

Nürnberg Uluslararası Askeri Ceza Mahkemesinin kuruluşundan kısa bir süre sonra Tokyo'da Uzak Doğu için Uluslararası Askeri Ceza Mahkemesi kurulmuştur. General Douglas MacArthur tarafından yayımlanan bir kararname ile oluşturulan bu mahkeme de insanlığa karşı suçlar kavramına yer vermiştir. Nürnberg şartı ile aynı olan Tokyo şartı sadece küçük bir farkla Nürnberg'den ayrılmaktadır. Tokyo şartının 5-c maddesi Nürnberg ile aynı hükümleri içermesine rağmen, sadece "dinsel" sebeplerle yapılan zulümlere yer vermemiştir. Sadece siyasal ve ırksal sebepler ile yapılan zulümlere yer vermiştir. Maddenin devamı ise Nürnberg'de olduğu gibi, ortak bir plan ya da gizli bir anlaşma neticesinde sayılan bu suçları işleyen, sebep olan, kışkırtan ya da organize edenin her kim olursa olsun bu suçlardan sorumlu olduğu belirtilmiştir (13) (pdf) *uluslararası Hukukta İnsanlığa Karşı Suçlar Crimes Against Humanity in International Law*.:https://www.researchgate.net/publication/305499815_uluslararası_hukukta_insanlığa_karşı_suçlar_crimes_against_humanity_in_international_law [Erişim, 18 Haziran 2020].

II. Dünya Savaşı mevzubahis olduğunda hemen herkesin aklına bilinen belli olaylar gelir. Pasifik Cephesi olarak adlandırılan ve *Pearl Harbor* olarak tarihe geçen saldırı, savaşın seyrini değiştiren en önemli olaylardan biridir. Avrupa Yahudi Katliamları olarak anılacak olan olaylar ile Hitler'in açtığı cepheler, hakeza bu savaşın en çok konuşulan konuları olmuştur. II. Dünya Savaşı'nın son aşamasında Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombaları, askeri tarihteki ilk nükleer saldırılar olarak kayda geçecektir. II. Dünya Savaşı sırasında Japonya'nın başında bulunan ve bir kesim Japon tarafından "Asya maceraperesti" olarak suçlanan Hirohito, bütün her şeyin sorumlusu olarak görülmüştür.

Bu çalışmada Japonya'nın büyüme sevdası uğruna işgal ve saldırılar sırasında işlediği 731. Birim, Sook Ching Operasyonu ve Bataan Ölüm Yürüyüşü olmak üzere üç büyük kıyım ele alınmıştır. Aynı zamanda büyük Japon İmparatorluğu Projesi ve bu projenin sahibi olarak kabul edilen eski Japon İmparatoru "Hirohito"nun hayatı ve milyonlarca kişinin ölümüne neden olan idealleri ele alınmıştır.

1. BÜYÜK JAPON İMPARATORLUĞU PROJESİ

Japonya, Asya kıtasının uzak doğusunda ve Pasifik Okyanus'un içinde bulunmaktadır. 19. yüzyılda güçlenme ve büyümeye başlamıştır. 1854 yılı Japon tarihinde büyük bir dönüşüm noktasıdır. Bu tarihten önce Japonya içe dönük ve dışardaki ülkeler ile fazla ticarî bağlantısı olmayan bir ülkedir ama 1854'te imzalanan "Japonya-ABD Barış ve Dostluk Anlaşması" bütün paradigmaları değiştirmiştir. Bu anlaşma Japonya'nın yabancı bir ülke ile imzaladığı ilk anlaşma olup ve ABD ile yeni kapıların açmasını sağlamıştır (Olender, 2014, s. 10).

1854'ün Ekim ayında İngiltere ile Japonya arasında ABD anlaşmasına benzer bir anlaşma imzalanmıştır. Daha sonra 1855 Şubat ayında Rusya ile üçüncü, 1856 Ocak ayında Hollanda ile dördüncü anlaşmayı imzalayan Japonya kendi değişim ve dönüşümünü, ticari ve siyasi alanını kontrollü olarak genişletmeyi düşünmüştür. Ancak Batı dünyasına göre bu anlaşmaların temel amacı, Japonya'yı stratejik ve politik olarak gelişmesini sınırlamaktadır (Olender, 2014, s. 11)

Japonya, 1867 tarihine kadar Batı ülkelerinin büyük etkisi altında kalmıştır. İmparator Meiji, babasının ölümünden sonra tahta geçmiş ve ülkesini batı ülkelerin etkisinden arındırmak için 1868 yılında "Yabancı Karşıtı" bir hamle başlatmıştır. Tarihte bu hamle *Meiji Yenilenmesi* "Meiji Restoration" olarak anılır (Keene, 2002, s. 155). *Meiji Yenilenmesi* "Batılı" olma fikriyle eşdeğerdir.

Batı ülkelerin etkisiyle Japonya emperyalist bir ülkeye dönüşmüştür. Bunun iki temel nedeni vardır; birincisi Japonya'da baş gösteren büyük orandaki işsizlik; ikincisi, Japonya'da yeteri kadar ham maddenin bulunmamasıdır. Bu yüzden Japonya, Uzakdoğu'da sömürge bulma ve ihtiyacı olan ham maddeye ulaşmayı amaçlar (Olender, 2014, s.13). Japonya'nın Orta Asya devletleri ile kurduğu ilişkinin temelinde uranyum, doğal gaz, petrol, enerjiye dönüştürülebilir maden ve mineraller gibi diğer kaynaklar vardır.

Orta Asya'nın büyük miktarlardaki yer altı zenginlikleri, şüphesiz sadece Japonya için değil, dünyanın ve özellikle de Asya'nın sanayileşmiş veya sanayileşmekte olan ülkeleri için de önemlidir. Enerji kaynaklarına ve hammaddeye, güvenli ve zamanında ulaşabilen tarafın rekabet ortamında öne geçeceği ortadadır.

Asya kıtasında bir güç olarak var olan Çin İmparatorluğu, Japonya'nın ilerlemesi ve büyümesinin önünde en büyük engeldir. Bu yüzden Japonya bu süreç içerisinde ordusunu güçlendirerek 1894 Temmuz ayında Kore'ye saldırmıştır. Kore yarımadası Çin'e bağlı bir bölgedir ve büyük kömür ve demir kaynaklarına sahiptir. Stratejik olarak en kolay hedef Kore olduğu için Japonya'nın ilk hedefi burası olmuştur (Keene, 2002, s.512).

Japonya'nın Kore'ye saldırması, Çin-Japon Savaşı'nın ilk basamağını oluşturur. Bu ilk savaş döneminde Çin İmparatorluğu Mançurya'daki Çing Hanedanı "Qing Dynasty" tarafından yönetilmektedir. İnsanların sınıflara ayrıldığı ve eski geleneklere bağlı olan bu hanedan, Çin'de 1688-1912 yıllar arasında hüküm sürdürmüştür. Sınıf farklılıkları Çin ordusu için olmuş bir durum olarak değerlendirilmiştir (Smith, 2015, s. 70-71).

Japonya, Çin'in aksine sağlam ve disiplinli bir orduya sahiptir. Bu yüzden Kore savaşında hızla sonuca ulaşmıştır. Savaşın sonra 17 Nisan 1895 tarihinde Çin ve Japonya, Şimonoseki Antlaşması'nı imzalamışlardır. Bu Antlaşma I. Çin-Japon Savaşı'nı sona erdirmiştir ve buna göre Tayvan, Pescadores adaları, Liaotung Yarımadası, Japonya'ya verilmiştir. Aynı zamanda her iki ülke güçleri Kore Yarımadası'ndan çekilmiştir ve Kore'nin bağımsızlığı ilan edilmiş, Çin bu bağımsızlığı kabul etmiştir (Longley, 2014, s. 294). 1894-1895'de önce Kore yarımadasının imtiyazı için Çin ile savaşmış, ardından Çin'in imtiyazı için 1904-1905'de Rusya ile karşı karşıya gelmiştir. Her iki savaştan da zaferle çıkan Japonya, Asya'da büyük imtiyazlar kazanarak hem kesin olarak "Büyük Devletler" arasına girmiş, hem de Asya'nın parlayan güneşi olarak Rusya ve Çin mağduru halklar arasında büyük bir sempati toplamıştır. (Dündar, 2011, s. 16).

Şimonoseki Antlaşması, Japonya'yı büyüme sevdasından vazgeçtiremediği gibi II. Dünya savaşından önce 1937 yılında daha kanlı II. Çin-Japon Savaşı'nın başlamasına zemin hazırlamıştır.

II. Dünya Savaşı'nda Avrupa'da Almanlar Büyük Almanya'yı kurma peşindeyken Asya'da da Japonlar, Büyük Japon İmparatorluğu projesini gerçekleştirme peşinde olmuşlardır. Almanya "Üstün Alman Irkı" hedefi ile Polonya'ya; Japonya ise "Asya Asyalılara Dönmeli" sloganı altında Asya ülkelerini Batılı sömürgecilerden kurtarma bahanesi ile Mançurya'ya saldırarak büyük bir savaş başlatmışlardır. Ancak ne Almanya "Üstün Alman Irkı" hedefine ne de Japonya "Asya Asyalılara Dönmeli" hedefine ulaşmıştır (Young, 1999, s. 123-125).

Japonya, II. Dünya Savaşı'nda Batılıları Asya'dan çıkarma hedefiyle Çin'e doğru ilerlemiştir. Böylece Japonya, Pasifik Okyanusu kıyısında yer alan adalara ve Güneydoğu Asya'yı da içine alan ülkelere saldırmıştır. 1944 yılına kadar Endonezya, Filipinler, Vietnam, Myanmar ve Malay -Bugünkü Malezya ve Singapur- Japon İmparatorluğu'nun sömürgeleri hâline gelmişlerdir (Hoyt, 1986, s. 251).

Japonya'nın saldırılarından en önemlisi Çin ile 1937-1945 yılları arasında yaptığı savaştır. Pasifik Cephesi olarak adlandırılan saldırıların hem stratejik önemde olduğu hem de büyük felaketlere neden olduğu tarihi kaynaklarda kayıtlıdır. (Caner Çakı, 2019, s. 43-63), (Ergun, 2007), (Şakı, 2013), (Kösebalaban, 1998). Bu süreçte ölenlerin sayısı hakkında net bir istatistikî bilgi olmamakla birlikte, tahmini istatistiklere göre -kayıplar da sayıya dâhil edilerek- 15-20 milyon insanın öldüğü sanılmaktadır. Japon-Çin Savaşları sırasında da yaklaşık 90 milyon Çinli kendi ülkesinden kaçmak zorunda kalmıştır (Mitter, 2013, s. 139). Büyük Japon İmparatorluğu'nu kurmak üzere girişilen bu saldırılar, atom bombasının atılmasıyla son bulmuştur.

1.1. II. Dünya Savaşında Japon İmparatoru “Hirohito”

29 Nisan 1901- 7 Ocak 1989 yılları arasında yaşamış olan Hirohito, Japonya'nın 124. İmparatorudur. Japon efsanelerine göre Hirohito, Güneş tanrısı olan Amaterasu'nun torunudur. Hirohito, Japonya'yı parlak dönemlerine geri döndürmek için doğusu Hindistan'dan başlayan ve batısı ABD sahillerinde biten Japonya'nın eski sınırlarına sahip olmayı amaçlamıştır (Wetzler, 1998, s. 81).

Hirohito, 25 Aralık 1926- 7 Ocak 1989 tarihleri arasında 63 yıl boyunca ülkesinde imparatorluk yapmıştır. Siyasi alanın yanı sıra biyolojiye de özel bir ilgi duyan Hirohito, balık ve deniz hayvanları hakkında kitaplar da yazmıştır.

Hirohito, ailesinin bağlı olduğu bazı kural ve gelenekleri bozarak 1921 yılında henüz veliaht iken Avrupa turu yapmıştır. Böylece yurt dışına giden ilk Japonya veliahtı olmuştur. Avrupa'dan döndükten kısa bir süre sonra babası İmparator Toiço, tehlikeli bir akıl hastalığına yakalanmış ve 25 Aralık 1926 tarihinde ölmüştür. Japon geleneklerine göre Hirohito, aynı gün tahta oturup Japonya'nın imparatoru olması gerekirken taç takma törenleri ancak 1928 yılında tamamlanmış ve resmi olarak bu yıldan itibaren Japon İmparatorluğu'nda söz ve karar sahibi olmuştur (Hata, 2007, s. 39).

Hirohito, II. Dünya Savaşı'ndan sekiz yıl önce 1931 yılında Çin'e saldırılar başlatmıştır. Aynı yıl Japon ordusu Çin'in kuzeyindeki Mançurya bölgesini işgal etmiş ve oradan da Pekin'e doğru ilerlemiştir. 1931-1945 yılları arasında Japon ordusu çevresindeki ülkelerden Malay, Endonezya, Myanmar, Filipinler ve Çin'i istila etmiştir (Hoyt, 1986, s. 251). Savaştan sonra hayal ettiği Büyük Japon İmparatorluğu'nu kurmak üzere maceraya atılmış bir imparator olarak anılacaktır.

Hirohito, iktidarda ilk andan itibaren Asya'da saldırgan bir politika uygulamıştır. Dönem itibarıyla kendisine yakın gördüğü Almanya ve İtalya ile iyi ilişkiler kurmuştur. Hirohito, ilk başta ABD ile savaşa girmekten çekinirken 1941 yılında resmi olarak ABD ve İngiltere'ye de savaş açmıştır (Hoyt, 1986, s. 210).

Japon İmparatorluğu'nun geleneklerinden biri de imparatorun sesinin halk tarafından duyulması yasağıdır. Ancak Hirohito, bu kuralı bozarak 15 Ağustos 1945 tarihinde radyodan bizzat kendisi bir bildiri okumuş ve Potsdam Bildirgesi'ni kabul ederek ülkesinin teslim olduğunu ilan etmiştir (Paine, 2017, s. 169). II. Dünya Savaşı'ndan sonra Japon ordusunun işlediği suçlar sebep gösterilerek müttefiklerden özellikle Çin, Avustralya ve Yeni Zelanda, Hirohito'nun bir savaş suçlusunu olarak yargılanmasında ısrar etmişlerdir. Ama savaştan sonra Japonya'daki Müttefik Kuvvetler'in komutanı olan General Douglas McArthur, Hirohito'nun yargılanmasını reddetmiştir (Wetzler, 1998, s. 13).

Savaştan sonra Japonya'da yeni bir anayasa çıkarılmış ve ülkede anayasal monarşi kabul edilmiştir. Bu şekilde İmparator Hirohito, toplum içerisinde kutsal mertebesini kaybetmiş ve egemenlik hakkının halka ait olduğunu ilan etmiştir. Ancak imparatorluk pozisyonu bir gelenek olarak devam etmiş ve hâlâ da devam etmektedir. İmparatorluk, sadece sembolik olarak devam etmektedir.

18 Eylül 1988 tarihinde doktorlar, Hirohito'nun kanser olduğunu tespit etmişlerdir. Hirohito'nun kanser olduğu haberi gazetelerde yayımlanmıştır. Hirohito, 7 Ocak 1989 tarihinde ölmüştür. Kendisinden sonra büyük oğlu Akihito, tahta çıkmıştır (Hata, 2007, s. 160).

1.2. Başarıdan Yenilgiye Japon İşgalleri

Hirohito, imparator olduktan sonra ilk olarak 1931 yılında işgal siyasetini uygulamaya başlayarak Çin'in kuzeyinde bulunan Mançurya bölgesini işgal etmiş ve bu işgal 1945 yılında Japonya'nın teslim olmasına kadar sürmüştür. 1931-1945 yılları arasındaki bu işgallerde çoğu Çinli olmak üzere milyonlarca insan hayatını kaybetmiştir (Young, 1999, s. 49-50)

Japonya, Mançurya'yı istila ettikten sonra 1932 yılında orada kendisine bağlı bir devlet kurmuştur. 1933 yılında Japon ordusu, Mançurya'dan Moğalistan'a doğru ilerlemiştir. Japonya'nın bundan sonraki hedefi tüm Çin'i ele geçirmektir. Japonya, 1939 yılına kadar Çin'in bütün sahil bölgelerine el koymuştur. Japon askerleri her ilerleme ve her yeni operasyonda binlerce hatta yüz binlerce Çinliyi çeşitli şekillerde öldürmüşlerdir (Hoyt, 1986, s. 103).

Japonya, ayağını yere sağlam basarak kendini güçlendirmek için 1940 yılının eylül ayında İtalya ve Almanya ile üçlü bir müttefikliğe girmiştir. Diğer yandan da Sovyetler Birliği ile saldırılmazlık anlaşmasını imzalamaya zemin hazırlamıştır. Bu zemin hazırlandığında Sovyetlerle Almanlar henüz karşıya karşıya gelmemiştir (Paine, 2017, s. 148).

Ruslar hariç hiç kimse Japonya'nın ilerlemesine karşı koyamamıştır. Japonlar, Ruslara karşı güç elde etmek için Almanya ile 1936'da Antikomintern Antlaşması imzalamış, stratejik olarak da Rusya, Komünist Çin'e Japonlara karşı destek vermiştir. 1938-1939 yılları arasında Rus ve Japon askerleri arasında Mançurya ve Moğolistan sınırlarında çatışmalar olmuştur.

Bu dönemde Çin, Rusya ile gizli bir stratejik ittifak anlaşması imzalayarak Rusya'nın Mançurya'yı tamamen işgali karşısında Avrupalı ve Japon güçlere karşı desteğini çekmeye çalışmıştır. Ama Rusya ve Japonya'nın birbirlerine karşı herhangi bir savaş açma niyeti olmamıştır. Ancak 7 Aralık 1941 tarihinde Japon savaş uçaklarının, Havai Adası'nın Pearl Harbor Limanı'ndaki Amerikan filosuna saldırarak orayı imha etmesi, Japonya için sonun başlangıcı olmuştur. Bundan sonra Japonya, ABD ve müttefiklerini -Rusya da dâhil olmak üzere- karşısına alarak kendine yeni düşman ve yeni cepheleler açmıştır (Paine, 2017, s. 153-156).

Japonya'nın bu saldırısının karşılığı olarak 1942 yılının haziran ayında Amerikan savaş uçakları, Havai'nin güneybatısında yer alan Midway Adası'nda Japon ordusuna ilk darbeyi vurmuştur (Paine, 2017, s. 192).

Mart 1945 tarihinde ilk kez Tokyo, müttefiklerin yıkıcı bombardımanına maruz kalmıştır. 8 Ağustos 1945'te ise tarihin ilk atom bombası ABD tarafından Hiroşima şehrine atılmıştır. Üç gün sonra ise ikinci atom bombası Nagazaki şehrine atılmıştır. Bu nükleer saldırılardan sonra Japonya'nın direnci çökmüş ve 15 Ağustos tarihinde teslim olmak zorunda kalmıştır (Mitter, 2013, s. 361-362).

2. JAPONYA'NIN SÖMÜRGELERİNDE İŞLEDİĞİ BÜYÜK CİNAYETLER

Japonya, özellikle Çinlileri Japon karşıtı olarak görmüştür. Asya hâkimiyeti, zengin hammaddelere sahip olma anlamına geldiği için ikisi arasında daima bir rekabet söz konusu olmuştur. Yine politik olarak Çin'in Rusya'yla aynı siyasi zeminde olması, çıkar çatışmaları bağlamında bu karşıtlığı körüklemiştir. Ne yazık ki tarih, bu mücadelelerin fiili sahnesi olan savaşlarda milyonlarca insanın ölümüne şahitlik etmiştir. Japonya'nın zaman zaman Japon karşıtı olan gruplara yaptığı saldırılar felaket derecesine ulaşmıştır. Bu kıyımların en önemlileri *731. Birim*, *Sook Ching Operasyonu* ve *Bataan Ölüm Yürüyüşü* olarak kayıtlara geçmiştir.

2.1. 731. Birim

Japonya, 1931 yılında Çin'in kuzeyinde bulunan Mançurya bölgesini işgal ettikten sonra 1936 yılında bu bölgede Japonya'nın Kwantung Ordusu'na bağlı "Salgın Hastalıkları Önleme ve Su Arıtma Merkezi" adı altında 731. Birim'i kurmuştur. Bu birim aslında Japon ordusunun gizli biyolojik ve kimyasal savaş birimi olmuştur (Him, 2018, s. 63-64).

731. Birim'inin başkanı ve Kwantung Ordusu'nun rütbeli subayı olan Korgeneral Shiro İshii bakteriyologdur ve onun tavsiyesi üzerinde bu birim kurulmuştur. 2015 yılında yapılan bir arşiv çalışmasında Japonya Ordusu'na ait belgeler arasında bu birimle ilgili bir belge bulunmuştur. Belgeye göre Shiro İshii, Hirohito İmparatorluğu Savunma Bakanlığında bir talepte bulunmuş ve Cerrahî Ordu Okulu'nun olarak "Salgın Hastalıkları Önleme ve Su Arıtma Merkezi" çalışmalarında bir ekibin görevlendirilmesini istemiştir.

Bu talep (No. 41, Ordu Talepleri B Bölümü, Eylül 1936) ilgili arşiv numarasıyla kaydedilmiştir. Belgeye göre Shiro İshii'nin mahkemede inkâr ettiği durumun tersine Japon İmparatorluğu'nun bu birimin kurulmasından haberdar olduğu, hata arkasında durduğu açıktır (Him, 2018, s. 63-64).

1941 yılında Birimin adı “Salgın Hastalıkları Önleme ve Su Arıtma Merkezi”nden “Mançuria 731. Birimi”ne dönüştürülmüştür (Him, 2018, s. 174). Görgü tanıkların ifadelerine göre Birim’e getirilenlerin üzerinde farklı salgın hastalıklara ait mikrop denemeleri yapılmış, binlerce kişiye veba ve tifüs hastalıklarını bulaştırılmıştır. Shiro İshii, aynı zamanda kadınların kısırlaştırılması üzerinde de yoğun bir mesai harcamış ve kadınlara askerlerle ilişkiye girmeleri için baskı yapılmıştır (Him, 2018, s. 157) .

Japonya'nın işlediği ve savaş suçu olarak kabul edilmesi gereken başka bir kayıt ise biyolojik ve kimyasal denemelerdir. İlgili tarihlerde binlerce insan (çoğunlukla Çinlilerden oluşan) üzerinde farklı deneylerin yapılması için 731. Birim’e teslim edilmiştir. Bu birimde yaşamını yitirenlerin sayısı hakkında kesin bir istatistik bilgi bulunmamaktadır. Ancak resmî olmayan verilere göre bu sayı binlerce kişiye ulaşmıştır (Paine, 2017, s. 134).

Savaştan üç ay sonra Japonya’da kurulan mahkemede, savaşa katılan Japon askerleri, işledikleri suçları itiraf ederek Çinlilere yaptıkları cinayetleri açıklamışlardır. O askerler savaş sırasında Çinli kadınlara tecavüz ettikten sonra onları ateşe verdiklerini, başlarını kestiklerini ve işkence ettiklerini itiraf etmişlerdir. Bu askerler 731. Birim’deki olayları da anlatarak oradaki Çinlilerin canlı bedenleri üzerinde herhangi bir uyuşturucu veya ağrı kesici kullanmadan farklı deneyler yaptıklarını, hatta karnını açıp organlarını kestiklerini de itiraf etmişlerdir (Chauhan, 2004, s. 186- 187).

Bu birimde yapılan deney ve yaşanan olaylar hâlâ gizemini korumaktadır. Çünkü II. Dünya Savaşı’nda Japonya yenilip ABD kontrolü söz konusu olduğunda 731. Birim’in tüm kayıt ve bilgileri Amerikan askerlerin eline geçmiştir. Amerikalılar kimyasal ve biyolojik silahlarda kullanabileceği niyetiyle Birim’in tüm deney kayıtlarını, tetkik ve sonuç belgelerine el koyup gizlemiştir (Gold, 2004, s. 109).

Belge ve bilgilerin Amerikalılara teslim edilmesi karşılığında özellikle 731. Birim’in başkanı olan Shiro İshii ve birim üyeleri dokunulmazlık almıştır. Amerika, bu büyük suçta payı olanların çoğunu affederek özgür bırakmıştır. Savaş boyunca 10.000 ila 500.000 Çinli’nin 731. Birim yaydığı salgın hastalıklardan dolayı öldüğü tahmin edilmektedir (Obmascik, 2019, s. 40)

Savaştan sonra 731. Birim’in başkanı Korgeneral Shiro İshii başta olmak üzere birimin diğer yetkilileri yeni modern Japonya’da müreffeh bir hayat sürmüş ve hiçbir zaman savaş suçlarından dolayı yargılanmamışlardır. Çoğu devlet bürokrasisinde ciddi pozisyonlarda görev almış veya Japonya’nın gözde üniversitelerinde Tıp eğitiminde önemli noktalarda rol oynamışlardır (Chauhan, 2004, s. 189)

2.2. Sook Ching Operasyonu

Sook Ching, Çince bir kelimedir ve “soykırım-tasfiye” anlamına gelmektedir. Bu operasyon Japonlara göre “Japon karşıtı” olarak görülen unsurları ortadan kaldırmak için yapılmıştır. Bu yüzden Japonlar bu operasyonu Dai Kensho (*mükemmel testiş*) olarak adlandırmışlardır. Büyük Japonya projesi çerçevesinde 15 Şubat 1942 tarihinde Japonlar o zamanlarda Malezya ile birleşik olan Singapur’a saldırmışlardır. Daha sonra bu bölge Japonya’nın sömürgelerinden biri olmuştur. Takvimler 16 Şubat’ı gösterdiğinde artık Singapur’un ismi Syonan-To (Güneyin Işığı) olarak değiştirilmiştir (Kratoska, 2018, s. 51).

Sook Ching (Çinlilerin tasfiye) Operasyonu 21 Şubat’ta başlamıştır. Japonlar her yerde özellikle Çinlilerden oluşan bölgelerde anonslar yaparak 18-50 yaşlarındaki Çinli erkekleri oluşturdukları tarama (toplu öldürme) meydanlarında toplayarak öldürmüşlerdir. Bu soykırımların sebebi de Japonların dünyadaki tüm Çinlileri büyük bir düşman olarak görmesi ve onları Çin’deki “Japon karşıtı” hareketini desteklemekle suçlamalarıdır (Mitter, 2013, s. 75).

21 Şubat’tan 4 Mart tarihine kadar süren bu operasyonlar sırasında Çinli erkekleri tarama meydanlarında toplayıp onları kurşuna dizmişlerdir. Bu tarama meydanlarında öldürülenlerin sayısı hakkında net bir istatistik bilgi bulunmamaktadır. Ama Singapur’daki tahmini istatistiklere göre bu sayı 25.000-50.000 arasındadır. İngiltere ve Japonya devlet belgelerinde bu operasyonda öldürülenler hakkında herhangi bir sayı verilmemektedir (Mitter, 2013, s. 139).

Bu meydanlar dikenli tel ile çevrilmiştir ve Japon askerleri tarafından sıkı bir kontrol altında tutulmuştur. Bu sebeple de tarama meydanlarından kaçmak imkânsız olmuştur.

Sook Ching Operasyonu’nda Çinlilerle birlikte onlara ve müttefiklere -özellikle İngilizlere- samimiyet gösteren herkes ölüme mahkûm edilmiştir. Bunun için de en ufak şüphe yeterli olmuş ve hatta bazen o şüpheyi de gerek duyulmamıştır.

Tarama sırasında az sayıda da olsa bazı insanlar yaralanmış, ölenler yaralıların üzerine düştüğü için sağ oldukları anlaşılmamış ve böylece ölümden kurtulmuşlardır. Bu insanlar tarama meydanlarının görgü tanıkları olmuşlar ve o korkunç olayları anlatarak kamuoyuna duyurmuşlardır. ABD tüm belgelere el koyup gizlediği için dünya, onların ve milyonlarca soydaşlarının acılarına karşı net bir tavır gösterememiştir.

Singapur’daki olayları anlatanlardan biri de ülkenin kurucusu olan Lee Kuan Yew (1923-2015)’dir. Yew, 18 yaşındayken ülkesinin Japonlar tarafından işgal edildiğini görmüş ve hatıralarında Japonların Çinli adamları tarama meydanlarına çağırdıkları ve bu emre uymayan herkesi yakalayıp deniz kenarında öldürdükleri yer almıştır. Yew, aynı zamanda Japon askerlerinin Çinli vatandaşlara sert davrandıklarını da şöyle aktarmıştır: “Bir Japon askeri gören ona eğilip saygı göstermek zorundaydı. Bir gün bisikletimle iki Japon askerinin yanından geçerken beni durdurdular ve dövmeğe başladılar. O anda nasıl bir hata yaptığımı anlayamadım ama sonra öğrendim ki bu dayak onlara eğilmememin cezasıymış” (Wetzler, 1998, s. 34-36).

2.3. Bataan Ölüm Yürüyüşü

1942 yılının başlarında Japon ordusu o zaman ABD'nin sömürgeci olan Filipinler'e girmiştir. Filipin ve Amerikan askerleri silah yetersizliği ve salgın hastalıklardan dolayı doksan dokuz gün Japon ordusuna direnebilmişler ve 9 Nisan 1942 tarihinde ise yetmiş altı bin asker teslim olmak zorunda kalmıştır. Bunların arasında yirmi bin Amerikan askeri de bulunmuştur. Bu ABD ordusunun tarihinde en büyük teslim olma olarak sayılmaktadır (Greenberger, 2009, s. 29).

Japon askerleri, ellerine bu kadar sayıda esir düşeceğini beklemediklerinden dolayı esirler için herhangi bir hazırlık yapmamışlardır. Zaferden sadece bir gün sonra 10 Nisan 1942 tarihinde, tarihin en büyük suçlarından biri olan "Bataan Ölüm Yürüyüşü" başlatılmıştır. Bu yürüyüşte Japon askerleri, Amerikan ve Filipin esirlerini "O'Donnell" kampına kadar 128 kilometre yürümeye zorlamışlardır. Böylece binlerce esir bu yürüyüşte açlık, yüksek sıcaklık ve salgın hastalıklarından dolayı ölmüştür (Greenberger, 2009, s. 33)

Tarihi verilere göre 2500-10000 arasında Filipinli ve 650 Amerikan askeri bu yürüyüşte ölmüş veya öldürülmüştür. Yolda yorgunluktan dolayı duran ya da yere düşen esirler, Japon askerleri tarafından öldürülmüşlerdir (Greenberger, 2009, s. 37)

SONUÇ

II. Dünya Savaşı'nda Avrupa ülkelerinde özellikle "Yahudilerin Mazlumiyeti" üzerinde yoğunlaşan kamuoyu Asya kıtasında insanlık dışı bir şekilde milyonlarca insanın öldürülmesiyle ilgili konuyu görmezden gelmekte, bu olaylar hakkında duyarsız bir tavır sergilemektedirler. Savaştan sonra müttefiklerin başında olan ABD, kontrol ettiği yerlerde Japonya'nın cinayet ve savaş suçları hakkındaki tüm belgelere el koyup kamuoyundan gizlemiştir. Özellikle milyonlarca insanın öldürülmesinden sorumlu olan Japon İmparatoru Hirohito, affedilmiş ve 1989 yılına kadar ülkesinin imparatoru olarak kalmıştır. Olaylarda ölen, yaralanan, tecavüze uğrayan ve her türlü işkenceye maruz kalan insanların çığlıkları da tarihin karanlığına gömülmüştür.

KAYNAKÇA

- Caner Çakı, G. Ç. (2019). Çin Milliyetçi Partisi Tarafından Japon İşgali'ne Karşı Yürütülen Ulusal Seferberlik Propagandası. *Trakya Üniversitesi İİBF E-Dergi*, 8(1), 43-64.
- Chauhan, S. S. (2004). *Biological Weapons*. Yeni Delhi: APH Publishing.
- Çakar, A. S. (2012). İnsanlığa Karşı Suçlar. *TBB Dergisi*(102), 172.
- Dündar, M. (2011). *Japonya'nın Orta Asya Politikaları*. Ankara: Ahmet Yesevi Üniversitesi.
- Ergun, H. (2007). *Japonya'nın Güvenlik Stratejileri, Dış Politika Araçları ve Değişim*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış YLT).
- Greenberger, R. (2009). *The Bataan Death March*. Minnesota: Capstone Publishing.
- Hamzayeva, F. (2013). *İnsanlığa Karşı Suçlar Bağlamında Soykırım Örneği*. Kıbrıs/Gazimagosa: Doğu Akdeniz Üniversitesi.
- Hata, I. (2007). *Hirohito: The Shōwa Emperor in War and Peace*. Folkestone: Global Oriental.

- Him, Y. Y.-T. (2018). *Unit 731: Laboratory of the Devil, Auschwitz of the East*. Stroud: Fornthill Media.
- Hoyt, E. P. (1986). *Japan's War*. New York: McGraw-Hill Education.
- Keene, D. (2002). *Emperor of Japan: Meiji and His World, 1852-1912*. New York: Columbia.
- Kösebalaban, H. (1998). Japon grand stratejisi: Yirminci yüzyıl Japon dış politikasında süreklilik ve değişim. *Divan* (2), 57-98.
- Kratoska, P. H. (2018). *The Japanese Occupation of Malay and Singapore, 1941-45*. Singapore: Nus Press.
- Longley, D. (2014). *Longman Companion to Imperial Russia, 1689-1917*. New York: Routledge Publisher.
- Melber, T. (2017). *Zwischen Kollaboration und Widerstand*. Frankfurt: Campus Verlag.
- Mitter, R. (2013). *Forgotten Ally*. Boston: Houghton Mifflin Harcourt.
- Obmascik, M. (2019). *The Storm on Our Shores*. New York: Atria Books.
- Olender, P. (2014). *Sino-Japanese Naval War 1894-1895*. Poland: Mushroom Model Publications.
- Paine, S. (2017). *The Japanese Empire*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Smith, R. J. (2015). *The Qing Dynasty and Traditional Chinese Culture*. Maryland: Rowman & Littlefield.
- Şakı, Ç. (2013). Japonya- Çin İlişkileri. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (3), 123-144.
- Wetzler, P. (1998). *Hirohito and War*. Honolulu: University of Hawaii Press.
- Young, L. (1999). *Japan's Total Empire*. California: University of California Press.